

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΟΥ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ

Αιτίες εκδήλωσης του ρατσιστικού φαινομένου

- **Έλλειψη ανθρωπιστικής παιδείας** και υιοθέτηση μονοπολιτισμικής εκπαίδευσης. Τα άτομα θεωρούν ότι υπάρχει κίνδυνος μέσα από την πολυπολιτισμική συνύπαρξη να απωλέσουν την μοναδικότητά τους και δεν καλλιεργούν την αντίληψη της αρμονικής συνύπαρξης και της αλληλεγγύης. Αδυνατούν να αντιμετωπίσουν με διαλλακτικότητα και σεβασμό τη διαφορετικότητα.
- Η **άγνοια, η ημιμάθεια και οι προκαταλήψεις** ωθούν σε διαστρέβλωση της πραγματικότητας και αδυναμία ανάπτυξης της κριτικής σκέψης.
- Η **χειραγώγηση** που επιχειρείται από άτομα που εξυπηρετούν ιδιοτελείς σκοπιμότητες και εκμεταλλεύονται την προπαγανδιστική δύναμη του λόγου τους για να καθοδηγήσουν στη σκόπιμη διαίρεση το κοινωνικό σώμα.
- **Σύμπλεγμα μειονεξίας και κατωτερότητας** που οδηγεί τα άτομα να αναπληρώσουν το προσωπικό τους έλλειμμα υιοθετώντας δογματικές και φανατικές ιδεολογίες που τους προσφέρουν τη ψευδαίσθηση της υπεροχής και του ηγεμονικού ρόλου.
- **Ανασφάλεια και έντονο συναίσθημα φόβου** για την απώλεια προνομίων και δικαιωμάτων που απολαμβάνουν ορισμένες κοινωνικές ομάδες και θεωρούν ότι μπορεί να κινδυνεύσουν από την παρουσία, τη δράση και την ενέργεια άλλων ομάδων.
- Η **ξеноφοβία** που αναπτύσσεται σε εποχές οικονομικής ύφεσης, κοινωνικών προβλημάτων, ένδειας και ανεργίας ενώ παράλληλα υπάρχει αθρόα εισροή μεταναστών.
- Οι **επεκτατικές βλέψεις** λαών που ικανοποιούνται μέσα από την προώθηση ρατσιστικών ιδεολογιών.
- Η **εξαχρείωση των δημοκρατικών ιδεωδών** και η διάβρωση των ηθικών αξιών που οδηγούν τους πολίτες σε

παθητικοποίηση και άκριτη αποδοχή της καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

- **Η μετάθεση και η προβολή των κοινωνικών προβλημάτων στις μειονότητες** για να αποπροσανατολιστεί η κοινή γνώμη από τα ουσιώδη ζητήματα που την ταλαιπωρούν.

Επιπτώσεις του ρατσισμού

Ο ρατσισμός σήμερα εκδηλώνεται ποικιλοτρόπως και προσβάλλει, ανεπανόρθωτα σχεδόν, σχέσεις ατόμων, ομάδων, λαών. Προκαλούνται φαινόμενα περιθωριοποίησης, άγονες αντιπαραθέσεις και καταργούνται τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα. Ευδοκιμούν ο πόλεμος αντί της ειρηνικής συνύπαρξης, η βία αντί της γαλήνης, η ξενοφοβία αντί της γόνιμης αλληλεπίδρασης των λαών. Ο ρατσισμός εγκυμονεί απρόβλεπτους κινδύνους για μια κοινωνία, για ένα έθνος, επειδή οι έντονες διακρίσεις μπορεί να οδηγήσουν σε εκμετάλλευση κοινωνικών ομάδων, σε διχασμό και αναταραχές. Κατά αυτόν τον τρόπο ο ρατσισμός μεταθέτει τις ευθύνες για την εκμετάλλευση και τις γνωστές συνέπειές της, τη φτώχεια, την ανεργία, το βιολογικό αφανισμό, τις ανταγωνιστικές ανθρώπινες σχέσεις, την ανισότητα, την καταπάτηση των φυσικών δικαιωμάτων του ανθρώπου από τους κύριους υπεύθυνους, δηλαδή τις λίγες ισχυρές χώρες ή τις ολιγάριθμες ισχυρές κοινωνικές ομάδες, στα πιο ανίσχυρα θύματά τους, τις χώρες του τρίτου κόσμου, τις φυλετικές και εθνικές μειονότητες, τις οικονομικά και κοινωνικά περιθωριοποιημένες ομάδες. Δεν είναι, μάλιστα σπάνιο το φαινόμενο άνθρωποι που υφίστανται το ρατσισμό να γίνονται εξιλαστήρια θύματα, όταν «προκύπτει η ανάγκη» να αποπροσανατολιστεί η κοινή γνώμη και να εκτονωθεί η δυσαρέσκεια της για άλλα ουσιώδη, υπαρκτά, κοινωνικά προβλήματα. Χειρότερη βέβαια απ' όλα αυτά είναι η προοπτική να ζήσουν οι άνθρωποι σε έναν κόσμο όπου κάποιοι από αυτούς θα νιώσουν το κοινωνικό ρατσισμό να στρέφεται εναντίον τους. Το πρόβλημα, συνεπώς, τους αφορά

όλους άμεσα και πρέπει να συνειδητοποιήσουν τη σοβαρότητά του και να εναντιωθούν σθεναρά.

Λύσεις

Αυτό που δεν πρέπει να ξεχνά κανείς είναι ότι ο κάθε άνθρωπος έχει την ικανότητα να αγαπά, να δημιουργεί, να ζει σε κοινωνία, να σκέπτεται, να χαίρεται, να θαυμάζει. Ο ρατσισμός είναι ένα φαινόμενο που υπάρχει και εντείνεται στις μέρες μας, ακόμα και στις πιο σύγχρονες κοινωνίες. Το πρόβλημα, συνεπώς, μας αφορά όλους άμεσα και πρέπει να συνειδητοποιήσουμε τη σοβαρότητά του και να εναντιωθούμε δυναμικά. Ο Πολιτισμός και η εκπαίδευση είναι ίσως τα πιο ισχυρά όπλα ενάντια στο ρατσισμό.

Συγκεκριμένα:

- Η οικογένεια πρέπει να μην περνάει προκαταλήψεις στα νεαρά μέλη της και ο κάθε πολίτης να διαθέτει κοινωνική συνείδηση.
- Η Παιδεία πρέπει να βοηθά τα παιδιά να αντιλαμβάνονται τις ιδιαιτερότητες και να γίνει κατανοητό ότι οι πολιτισμοί αλληλοσυμπληρώνονται και δεν υπάρχουν χάσματα ανάμεσά τους.
- Η Πολιτική ηγεσία να μην ενθαρρύνει ρατσιστικές εκδηλώσεις και να τιμωρεί παραδειγματικά όσους είναι ρατσιστές.
- Οι Διεθνείς Οργανισμοί από τη μεριά τους μπορούν να επιβάλλουν κυρώσεις, οικονομικές ή διπλωματικές, σε όλους όσους καταπατούν και δεν σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Ποιοι συμμετέχουν στις λύσεις

- Η οικογένεια πρέπει να μην περνάει απαρχαιωμένες ιδέες και προκαταλήψεις στα νεαρά μέλη της.
- Εκπαίδευση (Σχολεία- Πανεπιστήμια). Ο καθένας μας να μάθει να κρίνει, να μην πέφτει θύμα προπαγάνδας. Η παιδεία πρέπει να είναι ανθρωπιστική και να διαμορφώνει την εθνική και κοινωνική μας συνείδηση.
 - Τα κράτη. Με πολιτιστικές ανταλλαγές μεταξύ των λαών διότι η επαφή με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους είναι ένα

μέσον καταπολέμησης του ρατσισμού. Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι οι πολιτισμοί αλληλοσυμπληρώνονται

- Οι Διεθνείς Οργανισμοί από τη μεριά τους μπορούν να επιβάλλουν κυρώσεις , οικονομικές ή διπλωματικές, σε όλους όσους καταπατούν τα ανθρώπινα δικαιώματα και δεν σέβονται την ανθρώπινη υπόσταση του κάθε ατόμου.
- Πολιτική ηγεσία. Να μην ενθαρρύνει ρατσιστικές εκδηλώσεις. Παράλληλα πρέπει να ασκεί υπεύθυνη πολιτική για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, για τους αλλοεθνείς, για τις μειονότητες.
- Τα Μ.Μ.Ε.(Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης) πρέπει να μην καλλιεργούν ρατσιστικές αντιλήψεις. Να προβάλλουν τα μηνύματα των πνευματικών ανθρώπων.

Μώρας Δημήτρης

Τμήμα Γ3

Μάθημα: Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή

ΠΗΓΕΣ

<https://vagialagou.weebly.com>

<https://symvstathmos.files.wordpress.com>